

ร่วมกัน...ป้องกันการคลอดก่อนกำหนด

ระยะการตั้งครรภ์ที่สิ้นสุดก่อน 37 สัปดาห์ หรือที่เรียกว่า “คลอดก่อนกำหนด” ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อวัยเร่สำคัญของร่างกายดังแสดงในภาพ บางรายอาจมีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่ผิดปกติเมื่อโตขึ้น

ปอดแลกเปลี่ยนออกซิเจนไม่ได้
ต้องช่วยหายใจ

เส้นเลือดไม่ปิดหลังคลอด

เลือดออกในโพรงสมอง

ลำไส้เน่า

ช็อก ติดเชื้อรุนแรง

การป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนดในหญิงตั้งครรภ์สามารถทำได้ง่ายๆ ดังนี้

มาฝากครรภ์ตามนัดทุกครั้ง
เพื่อค้นหาความเสี่ยง

รับประทานอาหาร น้ำ
และยาตามคำแนะนำของแพทย์

ควรเดินออกกำลังกาย
วันละ 30 นาที

ดูแลความสะอาด
ร่างกายทุกวัน

หลีกเลี่ยงการอาบน้ำ หรือแช่น้ำ
ในบ่อที่มีน้ำไม่สะอาด

ไม่ควรกลั้นปัสสาวะ

ไม่ควรขับรถจักรยานยนต์ หรือ
นั่งรถเดินทางเป็นระยะเวลานาน

หลีกเลี่ยงการยกของหนัก

ไม่ควรนั่งยองๆ หรือเปลี่ยน
จากทำเป็นเป็นท่าก้มบ่อยครั้ง

ควรนอนหลับให้เพียงพอ
และหาเวลาพักผ่อนระหว่างวัน

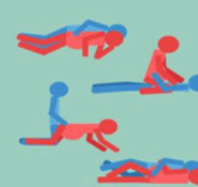

พบสัญญาณเตือน ให้รีบมาโรงพยาบาลทันที

- 1 ท้องป็น ท้องแข็ง
- 2 มีน้ำใส่ออกทางช่องคลอด
- 3 มีเลือดสดออกทางช่องคลอด
- 4 มีตกขาว/เขียว/เหลืองออกทางช่องคลอด
- 5 ปัสสาวะแสบขัด
- 6 ทารกดิ้นน้อยลง

หลีกเลี่ยง หรือมีเพศสัมพันธ์
ที่ไม่กระชับบริเวณหน้าท้อง

หากมีสัญญาณเตือนก่อนอายุครรภ์ 37 สัปดาห์ ให้เดินทางมาพบหมอทันที ไม่ควรรอให้ถึงวันนัดฝากครรภ์

สัญญาณเตือน คลอดก่อนกำหนด

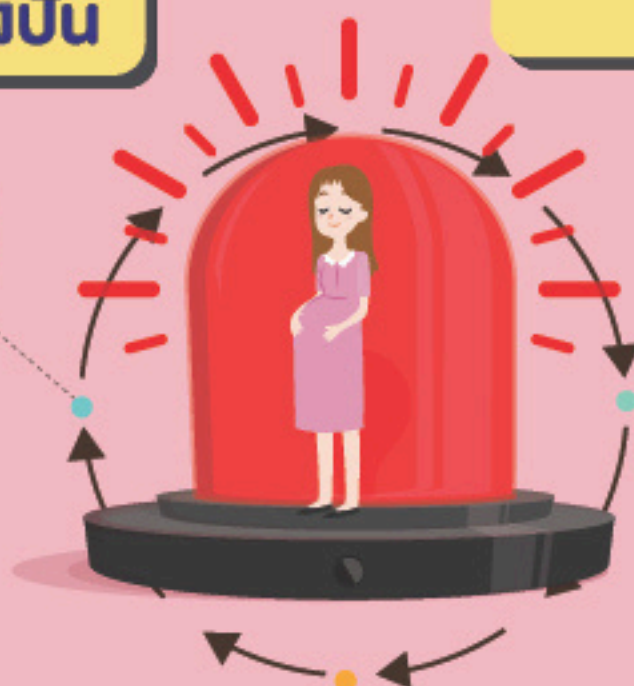

ต้องรีบไปพบหมอทันที

ท้องแข็ง ท้องป้น

ปวดบีบแอ
เจ็บหน่วงท้องน้อย

มีน้ำใส หรือเลือดออก
แม้ไม่เจ็บท้อง

ชีวิตลูกอยู่ในมือแม่

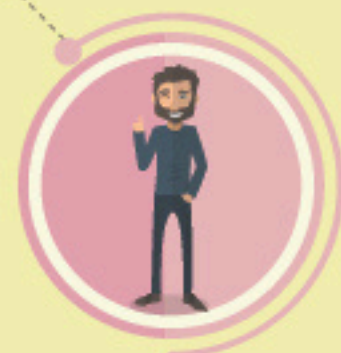
ซ้อนมอเตอร์ไซด์
หรือเดินทางไกล

ยืนนาน ทำงานหนัก
พักผ่อนไม่พอ

กลั้นปัสสาวะ

ระวังการมีเพศสัมพันธ์

1วัน ก็มีความหมายต่อ
พัฒนาการของปอด หัวใจ และสมอง

อันตรายจากการ คลอดก่อนกำหนด

ผลกระทบต่อแม่

เครียด

ซึมเศร้า

ผลกระทบต่อลูก

หายใจลำบาก

ขาดออกซิเจน

หยุดหายใจ

เลือดออก
ในโพรงสมอง

ฝากครรภ์เร็ว ปลอดภัยกว่า

กำหนดวันคลอดที่แน่นอน ☒

ค้นหา และแก้ไขความเสี่ยง ☒

แม่ที่มีความเสี่ยงควรฝากครรภ์
และคลอดในโรงพยาบาลที่มีหมอสูติและหมอเด็กพร้อม

สัญญาณเตือน การคลอดก่อนกำหนด

ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการคลอด คือ อายุครรภ์ 37 – 40 สัปดาห์
การคลอดก่อน 37 สัปดาห์ ถือเป็นการคลอดก่อนกำหนด

อาการเตือน การเจ็บครรภ์และคลอดก่อนกำหนด

- 1 บวม และความดันโลหิตสูง
- 2 เลือดออกจากช่องคลอด
- 3 น้ำเดิน
- 4 รู้สึกว่าลูกดิ้นน้อยกว่าปกติ
- 5 เจ็บครรภ์เป็นพักๆ

พฤติกรรมลดความเสี่ยงการคลอดก่อนกำหนด

- + พบแพทย์เพื่อตรวจครรภ์โดยสม่ำเสมอ
- 🍴 รับประทานอาหารให้ถูกสุขลักษณะ
- ✓ ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
- Zz พักผ่อนให้เพียงพอ

ก่อนกำหนด การคลอด...

ความสำคัญ

การคลอดก่อนกำหนดเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญ เพราะเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตและความพิการระยะยาวของการก่อกำเนิด การจะมีน้ำหนักน้อย อวัยวะต่างๆ ยังไม่สามารถทำงานเองได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการหายใจ ทำให้ต้องรักษาเป็นเวลานาน ใช้จ่ายมาก มีค่าใช้จ่ายสูง น้ำหนักยังน้อยยิ่งต้องดูแลมาก

ปกติสตรีตั้งครรภ์ จะมีอายุครรภ์ประมาณ 38-40 สัปดาห์ การคลอดก่อนกำหนด หมายถึง มีการคลอดการออกมาก่อนอายุครรภ์ 37 สัปดาห์เต็ม โดยนับเริ่มต้นจากวันแรกของการมีประจำเดือนครั้งสุดท้ายก่อนตั้งครรภ์เป็นวันที่ 1 (สำหรับคนที่มีประจำเดือนสม่ำเสมอทุก 28 วัน)

การก่อกำหนดก่อนกำหนดจะมีน้ำหนักน้อยกว่าปกติ น้ำหนักการปกติ ที่คลอดอายุครรภ์ 38 - 40 สัปดาห์ จะอยู่ที่ประมาณ 2,500 - 3,000 กรัม ถ้าคลอดก่อน 37 สัปดาห์ มักจะมีน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม เรียกว่า “การก่อกำหนดน้ำหนักน้อย” ถ้าคลอดก่อน 30 - 32 สัปดาห์ น้ำหนักเฉลี่ยน้อยกว่า 1,500 กรัม เรียกว่า “การก่อกำหนดน้ำหนักน้อยมาก”

สาเหตุการคลอดก่อนกำหนด

ดื่มน้ำคร่ำแตกก่อนกำหนด

รกเกาะต่ำ

มีการอักเสบหรือจำเป็นต้องผ่าตัดในช่องท้อง เช่น ไข่ตึง อักเสบขณะตั้งครรภ์

ปริมาณน้ำคร่ำมากหรือน้อยเกินไป

มดลูกรูปร่างผิดปกติแต่กำเนิด เนื่องจากมดลูก

ครรภ์แฝด ยิ่งแฝดมาก ยิ่งคลอดก่อนกำหนดมาก

การเจริญเติบโตผิดปกติ

รกออกตัวก่อนกำหนด

มารดาสูบบุหรี่
เสพยาเสพติด
ภาวะทุพโภชนาการ

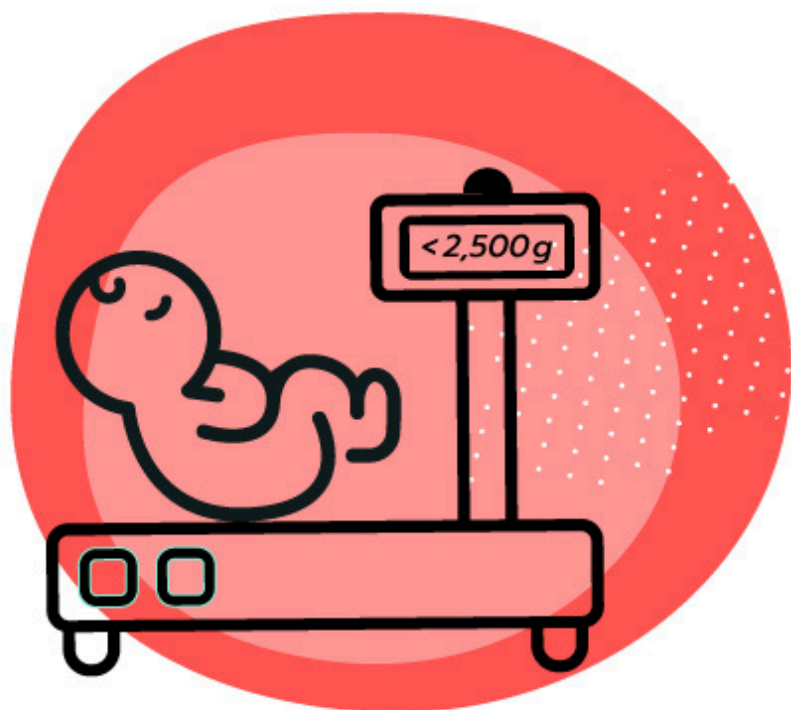
มารดาอายุมาก หรือน้อยเกินไป
(น้อยกว่า 18 ปีหรือมากกว่า 35 ปี)

การคลอดก่อนกำหนด คือ

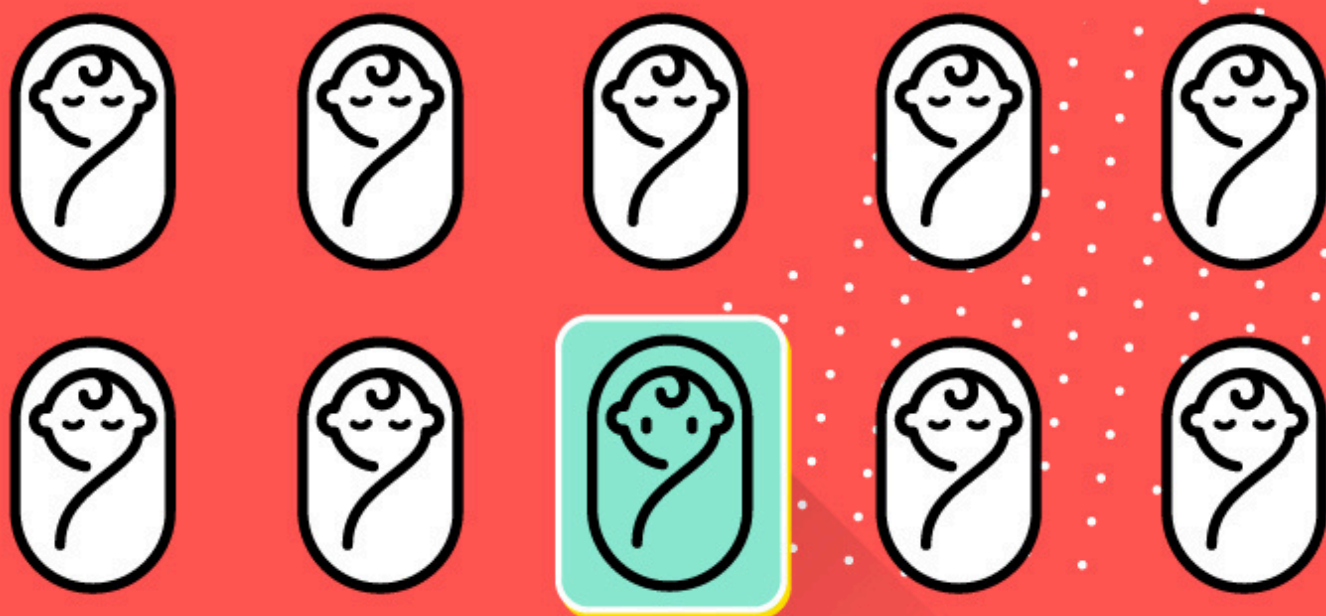

การที่คลอดเมื่อแม่มีอายุครรภ์
น้อยกว่า **37** สัปดาห์

อาจทำให้ทารกมีน้ำหนักน้อยกว่า
2,500 กรัม

ปี 2561 การรกเกิดใหม่
ทุก 10 คน จะมีการรก
คลอดก่อนกำหนด **1** คน

จากข้อมูลของศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข

อาการเจ็บครรภ์ก่อนกำหนด มีดังนี้

- ปวดเกร็งท้องคล้ายปวดประจำเดือน

- ปวดหน่วงในอุ้งเชิงกราน
หรือรู้สึกคล้ายกับการกด้นลงมา

- มดลูกหดรัดตัวแรงและถี่มากขึ้น
มากกว่า 4 ครั้งใน 1 ชั่วโมงหรือทุก 10 นาที

- มีสารคัดหลั่งออกจากช่องคลอด
อาจเป็นมูก มูกปนเลือด เลือด หรือน้ำคร่ำ

- ปวดบริเวณต้นขา
หรือหลังช่วงล่างอย่างสม่ำเสมอ

หากอายุครรภ์น้อยกว่า **34** สัปดาห์
และการกมีน้ำหนักน้อยกว่า **2,100** กรัม

อวัยวะต่างๆ มักจะทำงานไม่สมบูรณ์ เช่น

• การย่อยและ
ดูดซึมอาหาร
ไม่สมบูรณ์

• ติดเชื้อใน
กระแสเลือด

• ตัวเหลือง

• ปอดไม่เติบโต
พอที่จะหายใจ
ได้ตามปกติ
หายใจลำบาก

• ต้องได้รับการดูแลในห้องอภิบาลทารกแรกเกิดวิกฤติ

